

MTÜ Valgamaa Noorsootöökeskus TANKLA hindamisaruanne

Lastehoid ja teenused noortele õppekavarühma kvaliteedihindamine

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	MTÜ Valgamaa Noorsootöökeskus TANKLA
Veebilehe aadress	https://tankla.net/
Kontaktisik koolitusasutuses, telefon	Marek Mekk, +372 523 7793
Hindamiskomisjon	Maarika Veigel, Kristi Voore
Hindamisperiood	oktoober 2022 - detsember 2023
Valimi õppekavad	Laagrikasvataja ja -juhataja koolitus

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekavaarendus ja õppekava	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Õppekavarühma “Lastehoid ja teenused noortele” õppekavade hindamine

TÕENDID

- Õppekava “Laagrikasvataja ja -juhataja koolitus” (kuvatõmmis asutuse veebilehelt)
- Koolitusasutuse eneseanalüüs
- Kvaliteedi tagamise alused
- Õppekorraldused alused
- Koolitajate kvalifikatsiooni kirjeldus (kuvatõmmis asutuse veebilehelt)
- Veebivestluse protokoll (19.10.2022)
- Noorsootõtaja, tase 6 kutsestandard (kehtiv versioon nr 21-09112022-3.8/7k)
- Noorsootõtaja, tase 4 kutsestandard (kehtiv versioon nr 21-09112022-3.6/7k)
- Kutseregistri veebilehel olev info väljastatud kutsetunnistuste kohta

I ÕPPEKAVAARENDUS JA ÕPPEKAVA

1.1. Õppekava on tõenduspõhine ja ajakohane.

SUUNISED: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted, protsess ja neid rakendatakse praktikas. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Õppekavade väljatöötamiseks on selge alus ning kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele. Õppekava arendamise alusmaterjalid on asjakohased.

ANALÜÜS

Laagrikasvataja- ja juhataja koolituse õppekava on koostatud kahe koolitusasutuses töötava koolitaja poolt, kes mõlemad osalesid ka hindamisvestlusel. Õppekava koostamise aluseks on märgitud „noorsootöötaja osakutse standard, tase 6 (sh tase 4)“. Komisjon juhib tähelepanu, et sellise nimetusega kutsestandardit ei ole kutsesüsteemis olemas. Osakutsete jaoks ei ole eraldi kutsestandardeid, need sisalduvad ainult tervikkutse kutsestandardis ühe osana. Täienduskoolituse standardi § 2 lg 4 kohaselt „Kui täienduskoolituse eesmärk on kutsestandardis või tasemeõppe õppekavas sisalduvate kutse-, ameti- või erialase kompetentside omandamine, viidatakse õppekava eesmärgis asjaomasele kutsestandardile ja selle kutsetasemele või õppekavale ja loetletakse asjaomased kompetentsid.“ Seega oleks praegusel juhul korrektne öelda, et „õppekava baseerub noorsootöötaja, tase 6 kutsestandardi osakutsel laagrikasvataja-juhataja, tase 6.“ Sulgudes olev (sh tase 4) ei ole korrektne, kuna 4. taseme kutse ei sisaldu automaatselt 6. taseme noorsootöötaja kutsestandardis, vaid on kutsesüsteemi põhimõtete kohaselt täiesti eraldi kutse.

Sama määruse § 2 lg 5 ütleb, et „Kui täienduskoolituse eesmärk on anda sellel osalejale õigus mingis valdkonnas tegutsemiseks või vastava õiguse taotlemiseks, märgitakse see õppekavas eesmärgina ning õppekava koostamisel arvestatakse õigusaktides sellele koolitusele sätestatud nõuetega“. Komisjon märgib, et kuna õppekava baseerub EKR tase 6 kutsestandardile, siis ei ole korrektne märkida õppe eesmärgis sellest erineva tasemega kutset. Nimelt on õppekavas kirjas, et selle eesmärgiks on „õppijate ettevalmistamine laagrikasvataja tase 4 ja tase 6 ning laagrijuhataja tase 6 kutse omandamiseks“.

Esimese probleemina juhib komisjon tähelepanu sellele, et kutseeksamik ettevalmistava koolituse käigus saab valmistada inimesi ette ainult ühes konkreetses kutsestandardis kirjeldatud kutse, spetsialiseerumise või osakutse kutseeksamik. Kuna praegu baseerub koolitus noorsootöötaja, tase 6 kutsestandardi vastaval osakutsel, saab õppijaid ette valmistada ainult selle taseme (osakutse laagrikasvataja-juhataja, tase 6) eksamik. Praegusel juhul on aga õppekavasse pandud täiendavalt ka kutsestandardi noorsootöötaja, tase 4 osakutse laagrikasvataja, tase 4. Kutseeksamik ettevalmistava õppe sidumise mõte ainult ühe konkreetse kutsestandardiga põhineb sellel, et erinevate tasemetel kutsete töö sisu, pädevused ja vajalikud teadmised-oskused (st õppekava koostamise mõttes ka õppijate sihtrühm ja võimalikud õpingute alustamise tingimused ning õppe sisu) on erinevad. Vestlusel kõlanud koolitaja seisukoht, et madalam kutse sisaldub automaatselt kõrgema taseme kutse sees on vastuolus kutsesüsteemi põhimõttega, mille kohaselt iga kutsestandard kirjeldab selgelt iseseisvat kutset, isegi kui samal kutsealal on mitu erinevatel tasemetel olevat kutset.

Teise probleemina juhib komisjon tähelepanu sellele, et sellist osakutset nagu laagrikasvataja, tase 6, mille kutseeksamik õppekava õppijaid ette valmistada lubab, kehtiva kutsestandardi kohaselt ei

eksisteeri. Noorsootõtaja, tase 6 kutsestandardis sisaldub ainult üks osakutse, milleks on laagrikasvatataja-juhataja, tase 6. Noorsootõtaja, tase 4 kutsestandardis on ainukeseks osakutseks laagrikasvatataja, tase 4.

Intervjuu käigus selgitasid koolitajad, et "Laagrikasvatataja ja -juhataja koolitust" on läbi viidud juba pikka aega. Viimati tehti õppekavasse muudatusi 2018.a ja seda seoses noorsootõtaja, tase 6 kutsestandardisse tehtud muudatustega. Üks vestlusel osalenud koolitajatest on ka ise olnud varasemalt kutsestandardi koostamise ja uuendamise töörühma liikmena sellesse protsessi kaasatud. Lisaks kinnitasid koolitajad vestluse käigus, et õppekava vaadatakse üle ka igal kevadel, enne koolituse perioodi algust. Järgmised uuendused on eneseanalüüsi põhjal kavas õppekavasse teha 2023.a kui vaadatakse üle kehtivad noorsootõtaja kutsestandardid.

Asutuse eneseanalüüsi kohaselt vaadatakse õppekavad kord aastas üle, kuid ühtegi näidet muudest sisenditest lisaks kutsestandardite uuendamise käigus tehtud muudatustele asutus komisjonile välja ei toonud. Vestlusest ilmnest küll, et koolitajal on tihe koostöö ka kutse andjaga (Eesti Noorsootõtajate Kogu) ning neilt saadakse samuti palju väärtuslikku infot õppekava arendamiseks. Kutse andjalt saadakse tagasisidet selle kohta, kuidas nende koolitatavad on kutseeksameid sooritanud ning millised on puudujääd, millele õppetöö käigus rohkem tähelepanu pöörata. Seega jõuab sellest allikast saadud info pigem õppematerjalidesse ja loenguteemadesse, aga mitte õppekavasse.

Intervjuu käigus selgus, et lisaks kutse andjalt saadud tagasisidele arvestatakse ka OSKA tulemustega, nt tööturu muutuste ja prognooside osas. Koolitajate sõnul tööandjate tagasisidet õppekava arenduses kasutatud ei ole, samuti jõuab õppekavasse vähe õppijate käest saadud soovitusi. Viimaste osas arvestavad koolitajad suuliselt saadud tagasisidega (nt modulite lõpul), kuid nad ei fikseeri seda eraldi ja pigem võtavad teadmiseks kui rakendavad õppekavas.

Kokkuvõttes võib öelda, et õppekavasse kui dokumenti jõuavad sisse ainult kutsestandardist tulenevad muudatused, kuid õppe sisus arvestatakse ka kutse andjalt saadud infot. Selline praktika võib viia selleni, et õppe tegelik sisu ja õppekavas kirjeldatu ei lähe ühel hetkel enam kokku ei käsitletavate temade, nende mahu ning õpiväljundite sisu poolest.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekava baseerub noorsootõtaja, tase 6 kutsestandardi osakutsel, aga eesmärgi kohaselt valmistab õppijaid ette nii laagrikasvatataja tase 4, laagrikasvatataja, tase 6 kui laagrijuhataja tase 6 kutseeksamiks. Korraga saab ühe koolituse raames õppijaid ette valmistada ainult ühe kutse kutseeksamiks, seega soovitab komisjon eemaldada õppekava eesmärgist viide laagrikasvatataja, tase 4 osakutsele, kuna see kutse sisaldub laagrikasvatataja, tase 4 kutsestandardis. Komisjon teeb soovitusi eemaldada viited 4. taseme kutse osakutsele.
- 2) Õppekavas on ebakorrektselt märgitud ka noorsootõtaja, tase 6 osakutsete nimetused ning õppekava aluseks oleva kutsestandardi nimetus. Sellist kutsestandardit nagu „noorsootõtaja osakutse standard, tase 6“ ei ole olemas, kuna osakutsetel ei ole eraldi kutsestandardit. Noorsootõtaja, tase 6 kutsestandardis sisaldub osakutse, milleks on laagrikasvatataja-juhataja, tase 6. Samuti ei ole olemas osakutseid nagu laagrikasvatataja, tase 6 ja laagrijuhataja, tase 6. Seega soovitab komisjon asutusel märkida õppekavasse korrektsed kutsestandardite ja osakutsete nimetused.

- 3) Hindamisvestlusel selgus, et õppekavasse tehakse muudatusi ainult seoses kutsestandardi(te)sse tehtavate muudatustega. Õppijatelt ja tööandjatelt saadud ettepanekuid ei arvestata ning kutse andjalt saadud ettepanekud integreeritakse ainult koolitusel räägitavasse ehk õppe sisusse. Komisjon soovib õppekava ülevaatamise raames täiendada õppekava ka kutse andjalt saadud sisendiga ning viia sealt tulnud ettepanekud sisse ka õppekavasse.

1.2. Õppekavade arendamine arvestab koolituse sihtrühma vajadusi.

SUUNISED: Õppekava sihtrühm on selgelt defineeritud ja koolitusasutus selgitab, kuidas on tagatud, et õppekava vastab sihtrühma vajadustele. Õppekava on välja töötatud sihtrühma vajadustest lähtuvalt (nt jätkukoolituse puhul on selgelt välja toodud koolitusel osalemise eeldused). Näiteks on koostöös sidusrühmadega sihtrühma vajadusi kaardistatud ja selle pinnalt õppekava kokku pandud.

ANALÜÜS

Õppekavas on sihtrühm defineeritud järgmiselt: *“Noortega tegelevad inimesed, kes soovivad töötada noorte- või projektlaagris või noortemalevas laagrikasvataja või juhatajana”*. Õpingute alustamise tingimusi õppekavas eraldi märgitud ei ole.

Õppekava sihtrühm on selgitatud arusaadavalt, viidates sellele, et õppima oodatakse eelkõige neid inimesi, kes juba noortega tegelevad ning soovivad oma tegevust laiendada laagrikasvataja ja -juhendaja rollile.

Segadus tekib, kui vaadata koolituse reklaamteksti, mis viitab selgelt sellele, et sama õppekava alusel pakutakse kahte erinevat koolitust – ühte juba kogemusega õppijatele, teist algajatele. Koolituse reklaamtekstis on toodud variandid on

- a) 16 ak.t Zoomis + 16 ak.t iseseisev töö, mis on mõeldud kogemustega noorsootöötajale või
- b) 24 ak.t Zoomis + 8 ak.t iseseisev töö, mis on mõeldud noorsootöö valdkonnas alles alustavale õppijale.

Seega toimub ühe õppekava alusel kaks erinevat koolitust (õppe osakaalude mahud erinevad), mis ei ole korrektne. Üldine sihtgrupi kirjeldus sobib justkui mõlemale, aga edasi toimub jagunemine kahe eraldi sihtrühma vahel, kus ühed saavad rohkem teooriat ja vähem iseseisvat tööd ja teised teooriat ning iseseisvaid ülesandeid võrdset. Õppekavas endas sellekohane info puudub.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

Koolitusasutuse veebilehel olevas koolitust tutvustavas tekstis on kirjas, et hinnatava õppekava alusel pakutakse kahte eraldi koolitust: ühte algajatele, teist juba eelnevat kogemust omavatele õppijatele. Komisjon soovib veebilehel selgelt kommunikeerida, millist koolitust antud õppekava alusel õppijatele pakutakse.

1.3. Õppekavarühma õppekavade erinevad osad (pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, teemad, meetodid, hindamine, iseseisev töö) moodustavad

sidusa terviku ja toetavad õppekava eesmärkide ja õpiväljundite saavutamist.

SUUNISED: Õppekava pealkiri ja eesmärk on omavahel kooskõlas. Kõik õppekavas välja toodud õpiväljundid on kaetud õpetatavate teemadega. Planeeritud õppemeetodid on sobivad õpiväljundite saavutamiseks.

ANALÜÜS

Õppekava pealkiri „Laagrikasvataja ja -juhataja koolitus“ ütleb selgelt, millise sisuga koolitusega on tegemist. Koolituse eesmärgina on kirjas: *“Anda teadmised laagrikasvataja tase 4 ja tase 6 ning laagrijuhataja tase 6 kutse omandamiseks”*. Siin on vastuolu pealkirjaga, mis tuleneb sellest, et koolitaja lubab ekslikult selle õppekava raames valmistuda ette kahe erineval tasemel kutse kutseeksami. Laagrikasvataja-juhataja nimetus on ainult EKR 6. taseme osakutsel, EKR 4. taseme osakutse nimetus on ainult laagrikasvataja. Juhataja kompetentsi see tase ette ei näe.

Õppekavas on kokku 26 õpiväljundit ning need on eraldi toodud 4 teema alla:

- a) noorsootöö korraldamine,
- b) juhtimine,
- c) turvalise keskkonna tagamine,
- d) noorsootöötaja kutset läbivad kompetentsid) osas.

Komisjoni hinnangul on õpiväljundid ning õppekavas toodud õppesisu teemad omavahel seotud.

Õppemeetodeid ei ole õppekavas välja toodud. Vestlusest selgus, et kasutatakse loengut, arutelusid, paaris- ja individuaalset tööd, juhtumianalüüsi. Lisaks kasutatakse grupidunde tekitamiseks muid sobivaid meetodeid (nt metafoorid).

Hindamismeetodina on kirjas, et koolitus lõpeb teadmiste kontrolliga (valikvastustega test). Lähtudes õpiväljundite sisust ja sõnastusest leiab komisjon, et ainult valikvastustega testist ei piisa ja selle abil ei ole võimalik kõikide õpiväljundite saavutamist kontrollida.

Õppe kogumahuna on välja toodud 32 ak.t (auditoorne või e-õpe), õppe osakaalude mahtusid eraldi välja toodud ei ole. Vestlusel selgus, et õpe sisaldab ¼ mahus ka iseseisvat tööd. Iseseisva töö sisu ei ole õppekavas eraldi välja toodud.

Õppekavast ei selgu ka, milline on koolituse ajakava ehk kui kaua koolitus kestab (mitu õppepäeva jne).

Kokkuvõttes võib öelda, et õppekava kõik komponendid ei ole omavahel sidusad. Näiteks on probleem pealkirja ja õppe eesmärgi vahel, millest on lähemalt räägitud ning parandusettepanek tehtud kriteeriumi 1.1 all. Õppekavas ainsana välja toodud hindamismeetod ei ole hetkel piisav õpiväljundite saavutatuse hindamiseks – sellega seonduv probleemistik ja soovitus olukorda parandada on lähemalt lahti kirjutatud hindamisaruande kriteeriumi 1.6 all. Puuduvad viited õppe osakaalude mahule ning segadust tekitab ka koolituse reklaamtekstis olev viide justkui kahele erineva õppe osakaalude mahuga õppele.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavas puudub viide õppe osakaalude mahule ja sellele, et õpe sisaldab muuhulgas ka iseseisvat tööd. Komisjon soovib info iseseisva töö (sisu ja maht) õppekavasse lisada.

- 2) Õppekava kõik komponendid ei ole omavahel sidusad. Nt on vastuolu pealkirja ja õppe eesmärgi ning hindamismeetodi ja õpiväljundite vahel. Komisjon soovib õppekava sidususe osa üle vaadata ning tagada, et õppekava erinevad komponendid oleksid omavahel kooskõlas ja õppekava moodustaks ühtse terviku. Detailsemad soovitused selleks on toodud käesoleva hindamisaruande kriteeriumite 1.1 ja 1.6 all.
- 3) Ainsa hindamismeetodina on õppekavasse märgitud „kirjalik valikvastustega test“, mis ei ole komisjoni hinnangul piisav ega sobiv kõikide õppekava õpiväljundite hindamiseks. Komisjon soovib täiendada hindamismeetodite valikut täiendavate meetodite lisamisega, mis võimaldaksid hinnata kõikide õppekava õpiväljundite saavutatuse.

1.4. Hinnatavatel õppekavadel on selgelt sõnastatud õpiväljundid (täienduskoolituse standard § 2 lg 3).

SUUNISED: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning on arusaadavad. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele (täienduskoolituse standard § 2 lg 2). Õpiväljundid on hinnatavad ja mõõdetavad.

ANALÜÜS

Õppekavas on kokku 26 õpiväljundit, mis jagunevad 4 teema vahel. Need sisaldavad nii faktiteadmisi kui praktilisi oskusi, aga ka hoiakuid. Õpiväljundid ei ole tervikuna sõnastatud väljundipõhiselt, mistõttu on nende saavutatust keeruline, kohati võimatu hinnata. Sellised on näiteks „*oskab toetada noorte digitaalset kirjaoskust*“ või „*tunneb oma pädevuste ja kohustuste piire*“.

Mitmed õpiväljundid ei väljenda mitte koolituse lõpuks saadavaid oskusi ja teadmisi, vaid kirjeldavad laagrijuhataja-kasvataja tööd, nt „*oskab lahendada esmaseid probleeme laagris*“ või „*oskab kehtestada reegleid ja kodukorda ning neid tutvustada noortele*“.

Õppekavas on ka õpiväljundeid, mille sisust on keeruline aru saada, nt „*oskab toetada noorte haritud kodanikuks kujunemist ja ettevõtlikkust*“.

Õpiväljundid on ka väga erineva kaaluga – mõned neist sisaldavad ainult faktiteadmisi („*tunneb põhilisi noorte- ja projektlaagreid puudutavaid ohutusnõudeid*“), teised seevastu on sisult väga mahukad („*teab projekti-, personali- ning protsessijuhtimise põhialuseid ja oskab neid oma laagritöös rakendada*“).

Arvestades koolituse väikest mahtu (32 ak.t) ei saa olla kindel, et kõik õppekavas märgitud õpiväljundid sõnastatud kujul (sh praktiliste oskustena) vajalikul tasemel läbi võetud saaksid. Täienduskoolituse standardi § 2 lõike 2 kohaselt tuleb õpiväljundid kirjeldada õppekava läbimiseks vajalikul miinimumtasemel, kuid praegusel juhul on õppemahtu ja õpiväljundite hulka arvestades tegemist väga ambitsioonika ja pigem maksimaalsel tasemel sõnastatud kirjeldusega selle kohta, millise tulemuseni õppija koolituse lõpuks jõudma peab. Komisjonil pole kahtlust, et kõik õppekavas kirjeldatud kompetentsid on laagrikasvataja-juhataja töös olulised ning koolitajad on need oma parimat teadmist ning isiklikku kogemust arvestades kirja pannud, kuid soovib koolitajal siiski mõelda, milliseid neist kompetentsidest on võimalik edasi anda pelgalt lühikesega koolitusega ning missugused oskused võiksid jääda siiski aja jooksul ja praktiliste töökogemuste käigus omandatavateks.

Kokkuvõttes saab öelda, et õppekava õpiväljundid suures osas ei ole mõõdetavad (st nende saavutatust pole praeguse sõnastuse korral võimalik ka hinnata), need ei väljenda arusaadavalt, mis on nende täpne sisu ja mis tasemel õppija neis kirjeldatud oskusi ja teadmisi koolituse lõpuks valdab ning need oma sisumahu poolest väga ebaühtlased.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekava õpiväljundid ei ole sõnastatud viisil, mis võimaldaks õppijal aru saada, millisel tasemel ja mida ta täpselt koolituse lõpuks saavutab. Komisjon soovib õppekava õpiväljundid tervikuna üle vaadata ja korrigeerida, pidades silmas järgmist:
 - a) sõnastada õpiväljundid väljundipõhistena ehk viisil, et need oleksid hinnatavad
 - b) sõnastada õpiväljundid õppekava läbimise miinimumtasemel (vältida nt oskuste kirjeldamist, kui tegelikkuses annab koolitus mingil teemal ainult baasteadmised)
 - c) vältida õpiväljundites töösituatsioonide kirjeldust ning piirduda koolituse läbimise tulemusel saadavat oskust või teadmist
 - d) piirduda ühes õpiväljundis ainult ühe oskuse või teadmise kirjeldusega
 - e) vaadata, et õpiväljundid oma sisult üksteist ei dubleeriks (nt praegu probleemide lahendamine turvalise keskkonna teema all ja reageerimine võimaliku õigusrikkumise korral noorsootöö korraldamise teema all).

1.5. Õpiväljundid on etteantud sisu ja õppekavas planeeritud õppeajaga saavutatavad ning õppekavas on välja toodud õppemaht ja õppe osakaalude maht.

SUUNISED: Õppekava kogumaht on asjakohane; iseseisev, praktiline ning auditoorne töö toetavad õpiväljundite saavutamist. Õpiväljundid on etteantud aja ja koolituse sisuga nimetatud sihtrühmale saavutatavad.

ANALÜÜS

Õppekava kogumaht (32 ak.h) on asjakohane ning sellises mahus noortevaldkonnas antud koolitusi üldiselt ka korraldatakse. Koolituse reklaamtekstis on märgitud, et sama õppekava alusel pakutakse kahte erinevat koolitust, mille kogumaht on küll sama, aga õppe osakaalude mahud erinevad (16 akh zoomis+16 akh iseseisev töö, mõeldud kogemustega noorsootöötajale) ja (24 akh zoomis+ 8 akh iseseisev töö, mõeldud noorsootöö valdkonnas alustajale). Kummalgi juhul ei selgu, milles seisneb iseseisev töö. Selle sisu selgus alles hindamisvestlusel.

Hindamisvestlusel selgus ka, et juba õppe alguses selgitatakse õppijatele kahe erineva kutsetaseme kutseksamiks valmistumise võimalust ning antakse valida, kumma taseme eksamiks õppija edaspidi ette valmistuda soovib. Koolitaja sõnul on põhirõhk siiski 6. taseme kutseksamil, kuid pakutakse ka 4. taseme eksamiks ettevalmistumist ning sel juhul jäetakse õppest välja juhtimise kompetents. Samas ei ole ka see reegel, sest soovi korral on 4. taseme kutseksamiks ettevalmistava osa valinutel võimalik läbida soovi korral ka juhtimise kompetents. Komisjoni hinnangul ei ole pelgalt ühe kompetentsi tehniline välja jätmine õppest korrektne, kuna see on esiteks vastuolus täiskasvanute koolituse seaduse § 9 lõikega 2, mille kohaselt tuleb täienduskoolitust viia läbi täienduskoolitusasutuse pidaja kinnitatud

täienduskoolituse õpiväljundipõhise õppekava kohaselt ning teisest küljest eksisteerib taseme vahe ka ülejäänud teemade ja nendega seotud õpiväljundite vahel. Kui õppekava aluseks on võetud noorsootõtaja, tase 6 tasemele kirjeldatud kompetentsid, siis ei ole need võrdsed sama valdkonna 4. taseme kutsele mõeldud kompetentsidega.

Seega võib öelda, et õppekava praegust taset arvestades on tõenäoline, et varasemalt noorsootöö kogemust omavad õppijad võivad küll selle aja jooksul õpiväljundid saavutada, kuid ilma eelneva kogemusega õppijad, kes soovivad saada ettevalmistust 4. taseme kutse kutseeksamiks, ilmselt mitte.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Eeldades, et koolitus peab sobima samaväärselt nii 4. kui 6. taseme kutsetaseme kutseeksami ettevalmistamiseks, ei tule õppekavast praegu välja, missugused teemad ja õpiväljundid on mõeldud ühele, millised teisele tasemele. Koolitaja sõnul on erisus ainult selles, et ühed saavad valida ka juhtimise teema, teised mitte. Komisjon leiab, et see pole piisav ning soovitab piirduda ühe koolituse raames ainult ühe taseme kutseeksamiks ettevalmistamisega ja koostada madalama taseme kutseeksamit teha soovijatele nende tasemele sobivate õpiväljundite ja sisuga eraldi õppekava.
- 2) Õppekavas on õppe mahtu arvestades liiga palju õpiväljundeid. Soovitame analüüsida, milliseid õpiväljundeid saaks omavahel kokku panna ja milliseid võibolla õppekavast üldse välja võtta, kuna neis kirjeldatud kompetentsid on küll saavutatavad reaalse tööpraktika käigus, aga mitte lühikese koolituse raames.

KOONDHINNANG ÕPPEKAVAARENÐUSE JA ÕPPEKAVA HINDAMISVALDKONNALE

Õppekavade arendamisel lähtutakse valdkondlikest kutsestandarditest, aga ka koostööst kutse andjaga ning sealt saadud tagasisidest. Muudatusi õppekavades tehakse ainult siis kui muutub kutsestandard. Kutse andjalt saadud tagasiside võetakse arvesse sisulise õppetöö juures – nt pööratakse mingitele kutseeksamil silma torganud probleemide rohkem tähelepanu. Õppijatelt ja tööandjatelt tagasisidet süsteemselt ei küsita ning kui sealt mingi sisend tuleb, võetakse see teadmiseks, kuid õppekava arendusse ei integreerita.

Hinnatud õppekava põhjal korraldatava koolitus on mõeldud kutseeksamiks ettevalmistavana, kuid õppekavas on ebakorrektselt märgitud kutsestandardite nimetused ning segadust tekitab ka see, et koolitus on mõeldud korraga kahel erineval kvalifikatsiooniraamistiku tasemel oleva kutse kutseeksamiks (tase 4 ja tase 6).

Õppekava sihtrühm üldiselt on õigesti määratletud, kuid komisjon tuvastas, et asutuse veebilehel oleva reklaami põhjal viiakse sama õppekava alusel läbi justkui kaks erinevat koolitust kahele erinevale sihtrühmale: algajatele ja juba noorsootöö alast kogemust omavatele õppijatele. Koolitused erinevad õppe osakaalude mahu poolest, kuigi on kogumahu poolest samad.

Õppekava õpiväljundite sõnastuses esineb mitmeid probleeme alates sellest, et need ei ole sõnastatud väljundipõhiselt ja õppe läbimiseks vajalikul miinimumtasemel. Need sisaldavad hulgaliselt oskusi, mida õppe käigus piiratud aja raames ei ole võimalik omandada ning mida ka ei hinnata, kuna valitud hindamisviis (valikvastustega test) seda ei võimalda. Komisjoni hinnangul on õpiväljundeid ka koolituse väikest mahtu arvestades liiga palju.

Kui eeldada, et sama õppekava alusel valmistatakse ette nii 6. kui 4. taseme kutseeksamik, siis ei ole õppekavast praegu aru saada, millised kompetentsid on mõeldud ühele ja millised teisele tasemele. Vestlusel selgus küll, et erisus seisneb ainult juhtimise kompetentsis, mida ühele pakutakse, aga teisele mitte, siis tegelikkuses peaks tasemete erinevust ilmnema ka teistes teemades ja õpiväljundites. Seda erisust praegu õppekavast välja ei tule.

Õppekavas ei ole märgitud õppe osakaalude mahtusid, ehkki õpe sisaldab ka iseseisvat tööd.

Õppekava kogumaht (32. ak.t) on küll selle valdkonna õppekava kohta korrektne ja asjakohane, kuid arvestades õpiväljundite mahtu ja oodatavat tulemust ei saa olla ka kindel, et õppijad praegu kõik õppekavas kirjeldatud õpiväljundid saavutada jõuavad. Siinkohal tuleb koolitajal õpiväljundid üle vaadata ja analüüsida, kas need kõik on õppekavas vajalikud või peaks mingi osa neist siiski välja jätma või siis sõnastama õpiväljundid selliselt, et oleks aru saada, mis tasemel õppija need selle koolituse lõpuks omandama peab.

Kõigest eelnevast tulenevalt on komisjon seisukohal, et hindamisvaldkonna „Õppekavaarendus ja õppekava“ nõuded ei ole täidetud.

HINNANG HINDAMISVALDKONNALE	Nõuded ei ole täidetud
------------------------------------	-------------------------------

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

2.1 Iga õpiväljundi (sh üldoskuste) saavutamist hinnatakse ja õppija saab tagasisidet omandatud oskuste, teadmiste ja hoiakute kohta.

SUUNISED: Iga õpiväljundi hindamiseks on kavandatud asjakohased meetodid. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õppija arengut. Hindamine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus. Koolitaja kasutab õppijale tagasiside andmisel soovitatavalt kujundavat hindamist. Hindamise käigus antakse õppijale tagasisidet õpiväljundite saavutatuse kohta.

ANALÜÜS

Õppekava, eneseanalüüsi ja vestluse põhjal kasutatakse õpiväljundite saavutatuse kontrollimiseks koolituse lõpul elektroonilise valikvastustega testiga. Testis on orienteeruvalt 30 küsimust ja selle tegemiseks kulub õppijal umbes tund aega. Tegemist on sarnase testiga nagu on kasutusel ka kutseeksamil. Koolitaja sõnul on 4. taseme ja 6. taseme kutseeksamik ettevalmistujatele eraldi testid. Eneseanalüüsi põhjal annab test võimaluse meelde tuletada funktsionaalset lugemisostkust ja teadmiste kontrolliga kaasnevat pinget. Testi lõppedes saavad osalejad automaatselt teada, kuidas test läks ning peale seda toimub ka vastuste analüüs ja vestlus, kus õppija saab soovi korral küsida, miks mõni tema valitud vastus õige polnud. Vestluse põhjal on neil õppijatel, kellel test ebaõnnestus, võimalik seda ka uuesti teha. Enne seda tehakse õppijale väike järeleaitamise tund ja suunatakse ta tagasi kirjanduse juurde. Testi on võimalik ka kompetentside kaupa uuesti teha (kas siis iseseisvalt või koolitusasutuses).

Õppekavas on kokku 4 mahukat teemat, iga teema all on eraldi sellega seotud õpiväljundid. Kokku on nelja teema peale 26 õpiväljundit. Väga suur hulk õpiväljundeid sisaldab praktilisi oskusi, mille omandamist komisjoni hinnangul valikvastustega testi abil kindlasti hinnata ei ole võimalik. Näitena võib tuua näiteks sellised õpiväljundid nagu „toetab laagris keskkonnasäästlike ja tervislike eluviise ning propageerib neid“, „oskab kehtestada reegleid ja kodukorda ning neid tutvustada noortele“ või „oskab käituda ja suhelda asjakohaselt vastavalt olukorrale“, kui nimetada vaid mõnda. Vestlusel selgus, et praktiliste oskuste omandamist koolituse lõpus ei kontrollitagi, kuna koolitaja sõnul „Praktiliselt ei saa me kontrollida, kuidas igapäevases töös neid oskusi rakendatakse, aga saame hiljem küsida.“ Täienduskoolituse standardi § 3 lõike 2 kohaselt saab aga õppijale väljastada tunnistuse ainult sel juhul, kui koolituse käigus hinnati õpiväljundite saavutatust ja isik saavutas kõik õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundid. Antud juhul on koolitaja selle nõude vastu eksinud ning koolituse lõpus tunnistust väljastada ei tohiks.

Kuna õpe sisaldab ka iseseisvat tööd, siis tundis komisjon vestlusel huvi ka selle vastu. Koolitaja selgitas, et iseseisev töö, mis moodustab kogu õppemahust orienteerivalt ¼, seisneb peamiselt õppematerjalide ja -kirjanduse lugemises, aga antakse ka koduseid töid. Nii näiteks lastakse õppijatel koostada 5-päevane laagriprogramm. Selle eesmärgiks on panna õppijad ka nõ „raamist välja mõtlema“ ehk, et kui õppija soovib nt kalastuslaagrit juhendada, pannakse ta hoopis tantsulaagri programmi koostama. Neid ülesandeid ei hinnata, küll aga arutatakse pärast koos ning õppija saab pigem tagasisidet teistelt osalejatelt. Koolitaja ise personaalset tagasisidet ei anta, kui just õppija ise seda eraldi ei küsi. Koolitaja sõnul on lihtsalt oluline, et töö oleks tehtud ja tähtjaks esitatud.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Vestluse käigus ilmnes, et praktiliste oskuste omandamist kajastavate õpiväljundite saavutatust ei hinnata, kuna koolitaja sõnul ei ole seda võimalik kontrollida muidu kui alles töösituatsiooni käigus. Kursuse lõpus hinnatakse õppijate õpitulemusi ainult valikvastustega testi abil, mis ei ole piisav ega sobilik kõikide õpiväljundite hindamiseks. Komisjon soovib koolitusasutusel praegune hindamismetoodika üle vaadata ning lisada sellesse täiendavalt hindamismeetodeid, mis võimaldaksid hinnata ka õppekavasse märgitud praktiliste oskuste saavutatust.
- 2) Iseseisvat tööd ei tagasisidestata, välja arvatud juhul kui õppija selleks ise eraldi soovi avaldab. Komisjoni hinnangul on aga iseseisvale tööle tagasiside saamine õppija jaoks oluline, toetamaks tema edenemist ning õppe eesmärkide saavutamist. Seega soovib komisjon edaspidi anda õppijatele süsteemselt ja regulaarselt tagasisidet ka nende iseseisva töö käigus tehtud ülesannete kohta.

2.2 Õppekavas on välja toodud, mis tingimused peab õppija täitma, et õppekava lõpetada ja milline dokument õppijale koolituse lõpuks antakse (täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2).

SUUNISED: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest. Kui õpiväljundite saavutatust hinnatakse, kasutatakse selleks sobivaid hindamismeetodeid ja -viise, mis on õppijatele enne õppe algust teada.

ANALÜÜS

Õppekavas on kirjas: “Koolitus lõpeb teadmiste kontrolliga (valikvastustega test) ja õppijale väljastatakse tunnistus.”

Tõendi väljastamise tingimuste kohta õppekavas info puudub. Koolitusasutuse esindajate sõnul ei ole tõendite väljastamise süsteemi siiani rakendatud, kuna eeldatakse, et õppija siiski käib miinimumprogrammi läbi ja teeb eksami. Täienduskoolituse standardi § 3 lõike 1 kohaselt peab õppekavas olema märgitud ka info tõendi väljastamise tingimuste kohta juhuks kui õppija seda siiski soovib.

Kuna kriteeriumi 1.6 analüüsis selgus, et kõikide õppekava õpiväljundite saavutatust teadlikult ei hinnata, siis on komisjon seisukohal, et lähtudes täienduskoolituse standardi § 3 lõikest 2 ei tohiks õppijale antud olukorras tunnistust väljastada ning tegelikult tulekski väljastada ainult tõend.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavas puudub info tõendi väljastamise tingimuste kohta. Komisjon soovib selle info õppekavasse lisada.
- 2) Koolituse lõpus ei hinnata kõikide õpiväljundite saavutatust, mistõttu on õppijatele tunnistuse väljastamine vastuolus täienduskoolituse standardi § 3 lõikes 2 sätestatuga. Kui koolitusasutus ei soovi olemasolevat hindamismetoodikat muuta selliselt, et sellega oleks tagatud kõikide õpiväljundite saavutatuse hindamine, soovib komisjon asendada õppekava lõpus praegu väljastatava tunnistuse koolituse läbimist kinnitava tõendiga.

2.3 Õppijad on rahul omandatud oskuste, teadmiste ja/või hoiakutega.

SUUNISED: Õppijatelt kogutakse tagasisidet. Õppijate tagasisidest selgub, et nad on rahul koolituse omandatud õpiväljunditega. Koolitus toetas õppijate õppimist ja õpiväljundite saavutamist. Suur osa koolitusel osalenutest on omandanud õpiväljundid.

ANALÜÜS

Eneseanalüüsis ja hindamisvestluses ilmnas, et koolitavatelt kogutakse tagasisidet ainult suuliselt ja pigem selle kohta, mida koolitav koolituselt õppis. Vahekokkuvõtteid tehakse ka teemade lõpus. Süsteemset tagasiside kogumist koolituse või koolitajate kvaliteedi kohta ei toimu, mistõttu ei arvestata seda ka koolitajate eneseanalüüsi teostamisel, koolitaja pädevuse arendamisel ega õppekavade ajakohastamisel.

Ainus tagasiside, millega arvestatakse, on kutse andjalt saadud tagasiside selle kohta, kuidas koolituse lõpetanud õppijatel kutseeksami tegemine õnnestus ja mis on need kohad, mille osas oldi nõrgemad ning millele peaks edaspidi õppetöö käigus rohkem tähelepanu pöörama. Sama vaadatakse ka koolituse käigus, kus simuleeritakse kutseeksamit ning kui ilmneb mingi tüüpiline probleem, siis arvestatakse ka seda hiljem õppetöös. Seni on kutse andjalt saadud tagasiside õppijate oskuste ja teadmiste kohta olnud positiivne. Väga paljud koolituse lõpetanud on positiivselt sooritanud ka kutseeksami ja saanud kutsetunnistuse. Kutse andja ise ka soovib nende koolitust inimestele.

Vaatamata sellele, et tagasiside kutse andjalt on positiivne, soovib komisjon asutusel küsida süsteemselt tagasisidet ka õppijatelt. Üks asi on õppijate edukus pärast koolituse lõpetamist, teine asi siiski õppijate endi kogemus ja tähelepanekud koolituse kohta.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

Hindamise käigus selgus, et süsteemset ja regulaarset tagasisidet õppijatelt ei koguta ning suuliselt saadud tagasiside võetakse pigem teadmiseks, kuid seda ei rakendata õppekavade arendamisel ega õppetöö kvaliteedi tõstmisel. Komisjon soovib asutusel küsida edaspidi süsteemselt tagasisidet ka õppijatelt ning saadud ettepanekuid arvesse võtta, kui on asjakohane ja võimalik.

KOONDHINNANG ÕPPIMISE JA ÕPETAMISE HINDAMISVALDKONNALE

Hinnatavas õppekavas on neli teemat, mille alla on märgitud eraldi õpiväljundid. Neid on õppekavas kokku 26, mitmed neist sisaldavad ka praktilisi oskusi. Ainukeseks hindamismeetodiks on valikvastustega elektrooniline automatiseeritud test. Komisjoni hinnangul ei ole see piisav ega sobi praktiliste oskuste kontrollimiseks. Koolitaja sõnul õppijate praktilisi oskusi ei kontrollitagi, kuna see polevat võimalik. Seda, kas õppija need on omandanud või mitte, saab teada alles reaalse töösituatsiooni tekkides. Komisjon on teinud asutusele soovitusena olemasoleva hindamismetoodika üle vaadata, kuna täienduskoolituse standardi § 3 lõike 2 kohaselt saab õppijale väljastada tunnistuse ainult juhul kui on hinnatud kõikide õpiväljundite saavutatust ning õppija on need ka saavutanud. Sellest tulenevalt juhtis komisjon asutuse tähelepanu ka sellele, et praeguse hindamise korral ei tohi nad koolituse lõppedes õppijatele tunnistust väljastada. Õppekava põhjal aga õppijatele ainult tunnistus väljastataksegi. Tõendi väljastamise kohta õppekavas info puudub ning koolitaja sõnul ei ole nad kunagi õppijatele ka tõendeid väljastanud.

Hindamisvestluse käigus selgus ka, et õpe sisaldab ¼ mahus iseseisvat tööd, milleks on õppekirjanduse lugemine ning koolitaja poolt antud koduste ülesannete (nt 5-päevase laagriprogrammi koostamine) täitmine. Neid ülesandeid arutatakse hiljem tunnis, kuid õppija saab enda töö kohta tagasisidet peamiselt arutelude käigus teistelt kaasõppijatelt. Koolitaja ise nende kohta õppijale personaalset tagasisidet ei anna, kontrollib ainult, et töö oleks tähtjaks esitatud. Komisjon on teinud soovitusena anda õppijatele edaspidi regulaarselt ja süsteemselt tagasisidet ka iseseisva töö raames koostatud ülesannete kohta.

Tagasisidet kogutakse õppijatelt ainult suuliselt, seda nii iga koolituspäeva lõpus, iga teemaploki lõpus kui ka kursuse lõpus. Tagasisidet küsitakse ainult selle kohta, mida õppija koolitusel õppinud on. Õppekava enda, koolitajate või õppetöö korralduse kohta tagasisidet ei küsita. Saadud tagasiside võetakse teadmiseks, kuid seda ei kasutata. Koolituse efektiivsust ja edukust hinnatakse pigem selle tagasiside põhjal, mida annab kutse andja. Sealt saadud info põhjal on hinnatava koolituse läbinud õppijad enamjaolt sooritanud ka kutseeksami ning nende teadmised ja oskused on tasemel. Kutse andja soovib koolitust ka teistele huvilistele. Komisjon on soovitanud asutusel siiski töötada välja konkreetne tagasiside kogumise süsteem, mille kaudu saadaks sisulist teavet ka selle kohta, mida õppijate arvates koolitustegevuses muuta võiks ja mida saaks arvestada.

Kuna kõikide õpiväljundite saavutatust teadlikult ei hinnata ja olemasolev hindamismetoodika pole selleks mõeldudki, õppekavas on puudu info tõendi väljastamise kohta ning koolitaja väljastab õppijatele ainult tunnistusi (mida ta seadusest tulenevalt tegelikult teha ei tohiks), tagasiside kogumine on juhuslik

ja seda ei arvestata õppe kvaliteedi tõstmiseks leiab komisjon, et hindamisvaldkonna „Õppimine ja õpetamine“ nõuded ei ole täidetud.

HINNANG HINDAMISVALDKONNALE	Nõuded ei ole täidetud
-----------------------------	------------------------

III KOOLITAJAD

3.1 Koolitajate kvalifikatsioon, õpi- või töökogemus ja info selle kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel (TäKS § 11 lõige 2).

ANALÜÜS

Koolitusasutuse veebilehel on õppekava “Laagriksvatataja- ja juhataja koolitus” koolitajatena toodud välja info kahe koolitaja kohta. Avaldatud info keskendub eelkõige kirjeldusele selle kohta, milliseid isikuomadusi koolitaja omab ja milliseid tunnustusi ta noorsootöö valdkonnas saanud. Ühel kahest koolitajast on veebilehel oleva info põhjal ka noorsootöötaja, tase 6 kutsetunnistus. Kirjeldustest kumab läbi mõlema koolitaja töökogemus, mis on seotud MTÜ Noorsootöö Keskusega Tankla, kuid hariduslikku tausta ega muud töökogemust kummagi puhul kirjas ei ole. Veebilehel oleva info põhjal on mõlemad koolitajad noorsootöö valdkonnas ning noortega tegelenud juba pikemat aega.

Komisjon juhib tähelepanu sellele, et tulenevalt täiskasvanute koolituse seaduse § 8 lõikest 2 on koolitusasutus kohustatud avaldama oma veebilehel täienduskoolitus kursusega seotud täiskasvanute koolitajate nimed koos nende kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldusega. Hetkel veebilehel avaldatud info selget ülevaadet siiski ei anna.

Parendusvaldkonnad ja soovitusel

Asutuse veebilehel on koolitajate kirjeldused küll olemas, kuid nendest ei ilmne täpselt, milline on koolitajate hariduslik ning tööalane taust. Lähtuvalt täiskasvanute koolituse seaduse § 8 lõikest 2 soovitame täiendada veebilehel avaldatavat infot, lisades võrdselt põhjaliku teabe mõlema koolitaja kvalifikatsiooni kohta.

3.2 Koolitajatel ja praktikajuhendajatel (kus asjakohane) on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- või töökogemus ja andragoogiline pädevus.

SUUNISED: Koolitajate CVs on lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohased täienduskoolitused, mida koolitaja on läbinud ja/või kirjeldab koolitaja vestluse käigus, kuidas ta end oma valdkonna arengutega kursis hoiab ja oma andragoogilisi oskusi ja teadmisi täiendab. Praktikajuhendajatele esitatavad nõuded on kokku lepitud ja kirjeldatud asutuse veebilehel. Neid põhimõtteid rakendatakse praktikajuhendajate valikul.

ANALÜÜS

“Laagrikasvataja ja juhataja koolitus” õppekava alusel korraldataval koolitusel on kaks koolitajat.

Eneseanalüüsis on koolitajate kvalifikatsiooni kohta kirjas järgmine lause: *“Koolitajad on oma ala praktikud. Praegused koolitajad on Laagrikasvataja ja -juhataja koolitust läbi viinud alates aastast 2016”*. Selle ja vestluse kohaselt on mõlemad koolitajad oma ala praktikud, kellel on pikaajaline ja mitmekülgne töökogemus noorsootöö valdkonnas ning järjepidev kogemus koolitajana. Eraldi täiskasvanute koolitamise alaseid täienduskoolitusi pole kumbki läbinud, koolitaja kogemus on tulnud aja ja praktikaga. Kumbki koolitaja on spetsialiseerunud kindlate teemade õpetamisele ning vestluse põhjal teise teemadesse ei puutu ning neid üle ei räägi.

Esimene koolitaja keskendub peamiselt seadusandlusele (juriidilised teemad), tööohutusele, terviseedendusele ja noortelaagritele esitatavatele tervisenõuetele, samuti kutsestandardist ja kutse-eetikast tulenevatele teemadele. Vestluse käigus selgus, et ta on hariduse omandanud bio- ja toidutehnoloogia valdkonnas ning läbinud Eesti Maaülikoolis ergonoomika magistrantuuri. Asutuse veebilehel on tema tutvustuses öeldud järgmist: *“Tööga seonduvalt on ta läbi studeerinud erinevad seadusandlused ja teinud selgeks kõik nõuded, mis kirja pandud ja mis kirja pandud pole.”* Kahjuks ei õnnestunud komisjonil ei eneseanalüüsist ega veebivestluse käigus selgeks saada, millist töökohta silmas on peetud ja kust koolitajal sellised juriidilised teadmised pärinevad.

Teine koolitaja katab ära noorsoo korralduse ja noorsootöötaja kutsestandardi läbivad teemad. Veebilehel oleva info põhjal on tal üldhariduskoolis õpetajana töötamise taust. Samuti on ta olnud Eesti Üliõpilaste Ehitusmalevas (EÜE) ning omab ka ise mahukat laagrikasvataja kogemust erinevate vanusegruppidega noortega. 2013. a on see koolitaja saanud Valgamaa noortelt tunnustusena „Valgamaa noortesõber 2013“ tiitli ning samal aastal valitud ka Eesti Noorteühenduste Liidu poolt „Aasta noortevaldkonna koolitajaks“. Koolitajal on noorsootöötaja, tase 6 kutsetunnistus. Tema hardusliku tausta kohta ei õnnestunud komisjonil hindamis käigus täpsemalt infot saada.

Tugevused

Koolitajate töökogemus noorsootöö valdkonnas on pikaajaline ja pärilunud tunnustust (näiteks 2013.a on üks koolitajatest pärilunud tunnustuse kui ENTK noortevaldkonna koolitaja, teine on 2012.a saanud tiitli “Valgamaa noortesõber”. Koolitajad on oma tööst innustunud ja tegutsevad missioonitundega, osalevad aktiivselt kohalikus noorsootöös.

3.3 Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja koolitaja pädevusi.

SUUNISED: Koolitajad analüüsivad oma õppetegevust, sh kasutavad selleks õppijate tagasisidet ja hindamistulemusi. Koolitusasutus toetab koolitajate eneseanalüüsi ja arengueesmärkide seadmist, näiteks võimaldab koolitajal saada õppijate tagasisidet.

ANALÜÜS

Asutuse eneseanalüüsi kohaselt on koolituse korraldajad ise koolitajad, lähtuvad noorsootöö kutse-eetikast ning arendavad ise aktiivselt oma pädevusi vastavalt tekkinud vajadusele, nt coaching, muutused seadusandluses, osalemine valdkondlikes töörühmades jm. Vajadusel kasutatakse supervisiooni.

Vestluse käigus täpsustas üks koolitajatest, et on kaks aastat tagasi läbinud Eesti Maaülikoolis ergonoomika magistrantuuri ja seeläbi mahukalt oma teadmisi täiendanud. Lisaks on ta läbinud töökeskkonna-alaseid koolitusi ja muid paaripäevaseid koolitusi, mida tal oma koolitajatöös erialaselt vaja läheb. Ei eneseanalüüsist ega vestluse käigus selgunud, milliseid täienduskoolitusi täpsemalt see koolitaja läbinud on.

Teine koolitaja nimetas mitmeid koolitusi, millel on osalenud: coachingu koolitus, "Noorsootöötaja kui bränd", Noorsootöötajate kogu korraldatavad koolitused, kohalikud koolitused Valgamaal. Vestluses tõdes koolitaja, et tal on raske erialaseid koolitusi leida, kuna ta on ise selle valdkonna koolitaja ja et tegemist on üsna spetsiifilise valdkonnaga, siis tema tasemele suunatud koolitusi siin ei korraldata. Seega erialaseid koolitusi temal koolitusturult võtta ei ole, küll aga tuleksid kõne alla mingid kõrvalteemadega seotud, nt psühholoogia, infotehnoloogia või karjääriõpetuse alased koolitused, kui peaks valima.

Täiskasvanute koolitamise alaseid kompetentse eraldi ei arendata, kuna läbi praktika saadud koolitajaoskusi peetakse piisavaks. Erialaseid või valdkondlikke koolitusi valivad mõlemad koolitajad endale ise lähtudes oma vajadusest.

3.4 Koolitajad ja õppijad on teadlikud õppekava eesmärgist.

SUUNISED: Koolitaja tutvustab õppijatele õppekava eesmärki, õpiväljundeid, hindamist. Koolitaja oskab kirjeldada oma rolli koolituse läbiviimisel. Kui õppekava alusel viib koolitust läbi mitu koolitajat, on koolitajad teadlikud, mis teemasid teised koolitajad õpetavad.

ANALÜÜS

Asutuse eneseanalüüsi ning hindamisvestluse kohaselt koostavad koolitajad ise õppekava ja peale koolituse toimumist toimub analüüs koolituse täiendamise vajaduste osas. Vestlusest selgus, et koolituse alguses tutvustatakse õppijatele põhjalikult õppekava eesmärki, õpiväljundeid ja hindamise korraldust. Koolitajatel on kindel, traditsiooniline jaotus õpetatavate teemade osas.

3.5 Koolitajad kasutavad õpiväljundite saavutamiseks asjakohaseid ja õppijat motiveerivaid õppemeetodeid.

SUUNISED: Õppemeetodid, sealhulgas digiõppe meetodid, toetavad õpiväljundite saavutamist. Koolitaja on teadlik enda rollist õppija toetamisel ja õppekava eesmärkide saavutamisel ja kasutab paindlikke lähenemisi eesmärkideni jõudmiseks. Koolitaja toetab õpioskuste arengut, et õppijad jõuaksid õpiväljundite saavutamiseni.

ANALÜÜS

Koolitused toimuvad nii kontaktõppena kui veebi vahendusel. Õppekavas rakendatavaid õppemeetodeid välja toodud ei ole, aga vestlusel selgus, et üks koolitajatest kasutab oma teemade edasiandmiseks peamiselt loengu vormi, aga tundide käigus on õppijatel võimalik tuua läbitud materjali kohta ka näited

omaenda praktikast ning siis arutatakse neid üheskoos. Grupitöid nende teemade (tööohutus, seadusandlus, ergonoomika jne) läbimisel ei kasutata.

Teine koolitaja on paindlikum ning kaasab õppijaid ka läbi arutelude ja vestluste. Koolitusel püütakse juba esimesest koolituse päevast alates luua õppijate seas grupitunnet, kasutades selleks sobivaid tutvumisharjutusi ja grupivestlusi. Veebikoolituse korral kasutatakse veebikeskkonnas (*Zoom*) grupitöö rakendusi - erinevaid Zoomi ruume, kus siis 2-3 inimest omavahel suhelda saavad. Koolitus algab õpetatavate teemade tutvustamisega. Vestlusel kinnitasid mõlemad koolitajad, et rõhutavad teemade käsitlemisel (õppijatega aruteludes) konkreetse teema olulisust ning väärtustavad õppijate näiteid ja kogemuse jagamist kaaslastega. Selleks, et õppijatel oleks huvitavam, püütakse neid mõne iseseisva tööna tehtava ülesande käigus suunata ka nõ "raamist välja" mõtlema. Kuna koolitajad on õppija taustaga tuttavad, siis antakse õppijale iseseisva töö raames ülesanne, kus ta peab ennast hoopis teise valdkonnaga kurssi viima ja lahenduse leidma. Nii püütakse laiendada õppijate silmaringi, motiveerida neid noorte valdkonnas erinevate teemadega tegelema, koolitusel aktiivselt osalema ning õpingutele pühenduma.

Kokkuvõttes leiab komisjon, et kasutatavad meetodid on õppijate õpiväljundite saavutamise toetamist ja õpimotivatsiooni hoidmist silmas pidades piisavad ja sobivad.

KOONDHINNANG KOOLITAJATE HINDAMISVALDKONNALE

Asutuse veebilehel on olemas info kahe koolitaja kohta, kuid see keskendub eelkõige kirjeldusele selle kohta, milliseid isikuomadusi koolitaja omab ja milliseid tunnustusi ta noorsootöö valdkonnas saanud. Ühel kahest koolitajast on veebilehel oleva info põhjal ka noorsootöötaja, tase 6 kutsetunnistus. Mõlema koolitaja töökogemus veebilehel seostub ainult MTÜ Noorsootöö Keskusega Tankla. Komisjon on teinud ettepaneku veebilehel olevat infot täiendada nii, et see vastaks TäKS § 8 lõikes 2 esitatud nõuetele.

Koolitajad on omavahel õppekava teemad selgelt ära jaganud ning üksteise teemasid üle ei räägi ja teise teemadesse ennast ei sega. Mõlemal on pikaajaline kogemus noorsootöö vallas koolituste tegemisega. Hinnatud õppekava põhjal nt on koolitust korraldatud juba alates 2016. aastast.

Mõlemad koolitajad täiendavad ennast ka jõudumööda ja vajaduspõhiselt oma koolitatatavates valdkondades, vajadusel kasutatakse supervisiooni. Põhikoolitaja sõnul on tal raske Eestis enda tasemele sobivat erialast koolitust leida, kuna ta ise on selles valdkonnas niivõrd pädev.

Kuna mõlemad koolitajad on ise ka hinnatava õppekava autorid ja ainukesed koolitajad, siis on nad õppe eesmärgi ja õppekava sisuga põhjalikult kursis. Õppijale esitatakse oluline info õppe eesmärgi, õpiväljundite, õppekorralduse ja hindamise kohta esimesel kohtumisel.

Eneseanalüüsist ei ilmnenu, milliseid konkreetseid õppemeetodeid koolitajad oma materjali edasi andmiseks kasutavad või kuidas neid õppija vajadustega kohandatakse. Samuti ei ole selle kohta midagi kirjas õppekavas. Vestlusest selgus, et üks koolitajatest viib tulenevalt teemade spetsiifikast oma tunde läbi ainult loengu vormis, teine aga kasutab aktiivsemaid lahendusi nagu arutelud, rühmatööd, juhtumite analüüsi jne. Õppijates püütakse tekitada grupitunnet alates esimesest koolituspäevast. Eneseanalüüsi kohaselt on õppemeetodid olnud ajas innovatiivse ning koolitajad motiveerivad osalejaid aktiivselt koolitusprotsessis osalema.

Kokkuvõttes leiab komisjon, et kuigi kodulehel olev info ei vasta hetkel nõuetele, on tegemist hõlpsasti parandatava kitsaskohaga, ning hindamisvaldkonna „Koolitajad“ nõuded tervikuna loetakse täidetuks.

HINNANG HINDAMISVALDKONNALE

Nõuded on täidetud

IV RESSURSID

4.1 Füüsiline (õppevahendid, seadmed, ruumid, ligipääs jms) ja/või digiõppe keskkond on nõuetekohane, vastab koolituse eesmärkidele ning toetab õppijat.

SUUNISED: Koolitusasutuse füüsiline ja/või veebikeskkond on piisav koolituste õpiväljundite saavutamiseks. Koolituse toetamiseks on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond. Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööhutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Veebikeskkonna valik on asjakohane ja toetab koolituse eesmärgi saavutamist. Hübriidõppe puhul tagatakse, et kõik õppijad on õppesse kaasatud ja nende õpiväljundite saavutamine toetatud, sh on piisavad tehnilised vahendid ja asjakohased meetodikad, et hübriidõpet läbi viia. Asutus võimaldab õppijatele tehnoloogist tuge. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Füüsiline ja digiõppe keskkond on sobivad. Koolitusruumide valikul hinnatakse ruumi suurust, ventilatsiooni, valgustust, kajavust, vajalike olmeruumide olemasolu. Ruumis on dataprojektor, arvuti kasutamise võimalus. Kui on teada, et on tulemas erivajadustega inimesed, siis valitakse vastavad ruumid, et tagada ligipääs kõikidele osalejatele.

Veebikeskkonna puhul hinnatakse, kas keskkond on kasutajale mugav ja tasuta. Enne koolitust saadetakse info koolituskeskkonna kohta ja koolituse esimesel päeval tutvustatakse e-koolituse head tava. Kasutatakse ZOOM keskkonda. Õppeprotsessis sobivalt ja oskuslikult ZOOMi breakout-ruume rühmatöödeks, aruteludeks.

Vestluses selgus, et õppematerjale enne koolituse toimumist ette ei saadeta, küll aga edastatakse esimese koolituspäeva lõpus soovijatele slaidid, kui nad seda küsivad. E-koolitusel osalejatele saadetakse materjal meili teel, kohapeal osalejad saavad paber kandjal.

KOONDHINNANG RESSURSSIDE HINDAMISVALDKONNALE

Komisjoni hinnangul on koolitusasutuse füüsiline ja digiõppe keskkond koolituse läbiviimiseks ja õppe eesmärgi täitmiseks sobivad. Ruumide valikul arvestatakse õppijate, sh erivajadusega õppijate vajadusi.

Veebikoolituseks kasutatakse *ZOOM* keskkonda. Õppijaid toetab esimesel päeval edastatav e-koolituse hea tava. Õppematerjalid edastatakse kas paber kandjal ja/või elektroonselt.

Komisjoni hinnangul on ressursside hindamise valdkonna nõuded täidetud.

HINNANG HINDAMISVALDKONNALE	Nõuded on täidetud
------------------------------------	---------------------------